

Dr. Neslihan ATEŞ BENEK

**İNTERNET SÜJELERİNİN
CEZA SORUMLULUĞU VE
TEDBİRLER BAĞLAMINDA
SOSYAL AĞLARIN DENETİMİ**

onikilevha
İSTANBUL İZMİR ANKARA

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	VII
DANIŞMANIN ÖNSÖZÜ.....	XV
ÖNSÖZ.....	XIX
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XXIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM KAVRAM, TARİHSEL GELİŞİM, İNTERNET SÜJELERİ, İNTERNETE İLİŞKİN DÜZENLEMELER VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ

I. İNTERNET KAVRAMI.....	3
II. TARİHSEL GELİŞİM.....	7
A. Dünyada.....	7
B. Türkiye’de.....	10
III. İNTERNETE İLİŞKİN TEKNİK KAVRAMLAR.....	12
A. TCP/ IP Protokolü.....	12
B. World Wide Web.....	15
1. Web Tarayıcısı.....	16
2. Web Sayfası.....	17
3. HTML.....	18
4. HTTP.....	19
5. URL.....	19
6. Alan Adı.....	20
7. Web Sunucusu.....	21

IV. İNTERNETİN KULLANIM ALANLARI	22
A. Elektronik Posta	24
B. Dosya Aktarım Protokolü.....	25
C. Forumlar	26
D. Usenet.....	28
V. İNTERNET SÜJELERİ.....	29
A. Genel Olarak	29
B. İçerik Sağlayıcı	31
C. Yer Sağlayıcı.....	40
D. Erişim Sağlayıcı.....	46
E. Servis Sağlayıcı.....	49
F. Toplu Kullanım Sağlayıcı.....	49
G. Sosyal Ağ Sağlayıcı.....	51
VI. İNTERNET ORTAMINA İLİŞKİN DÜZENLEMELER VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ	57
A. İnternet Ortamına İlişkin Düzenlemeler.....	57
1. Ulusal Düzenlemeler	60
a. 5651 Sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun	60
b. 5369 Sayılı Evrensel Hizmet Kanunu	65
c. 5809 Sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu	66
2. Uluslararası Düzenlemeler	67
a. Avrupa Konseyi Siber Suç Sözleşmesi	67
b. İnternette İletişim Özgürlüğü Deklarasyonu.....	69
c. Bilgisayar Sistemleri Aracılığıyla İşlenen Irkçı ve Yabancı Düşmanlığı Nitelikli Eylemlerin Cezalandırılması Hakkındaki Birinci Ek Protokol	70
B. İfade Özgürlüğü.....	71
VII. İNTERNETİN DENETİMİNİ SAĞLAYAN KURUMLAR	86
A. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	86

B. Erişim Sağlayıcıları Birliği.....	89
C. Siber Güvenlik Kurulu	94

İKİNCİ BÖLÜM

İNTERNET SÜJELERİNİN CEZA SORUMLULUĞU VE TEDBİRLER

I. İNTERNET SÜJELERİNİN CEZA SORUMLULUĞU.....	95
A. Genel Olarak.....	95
B. İçerik Sağlayıcının Sorumluluğu	100
1. Suç Teşkil Eden İçeriğe Bağlantı Sağlanması (Retweet)	107
2. Suç Teşkil Eden İçeriğin Beğenilmesi	112
C. Yer Sağlayıcının Sorumluluğu.....	116
D. Erişim Sağlayıcının Sorumluluğu.....	125
E. Toplu Kullanım Sağlayıcının Sorumluluğu.....	133
F. Sosyal Ağ Sağlayıcının Sorumluluğu.....	139
II. İNTERNET ORTAMINDA YAPILAN YAYINLARA İLİŞKİN TEDBİRLER: İÇERİĞİN YAYINDAN ÇIKARILMASI VE ERİŞİMİN ENGELLENMESİ.....	140
A. İçeriğin Yayından Çıkarılması ve Erişimin Engellenmesi Kavramları	144
B. Tedbirlerin Hukuki Niteliği	147
C. Erişimin Engellenmesinde Kullanılan Teknikler	151
1. Genel Olarak.....	151
2. Alan Adından Erişimin Engellenmesi	153
3. IP Adresinden Erişimin Engellenmesi.....	154
4. İçeriğe (URL) Erişimin Engellenmesi	155
D. Erişimin Engellenmesinde HTTPS Protokolü	157
E. 5651 sayılı Kanun Çerçevesinde İçeriğin Yayından Çıkarılması ve Erişimin Engellenmesi Tedbirinin Uygulanabileceği Haller.....	158

1. Bazı Suçlarla İlgili Olarak İçeriğin Yayından Çıkarılması ve Erişimin Engellenmesi 159
 - a. Tedbir Kararı Verilmesinin Koşulları 159
 - b. Koruma Tedbiri Olarak Verilen İçeriğin Yayından Çıkarılması ve Erişimin Engellenmesi Kararı..... 162
 - (1) Kararı Vermeye Yetkili Mercii 162
 - (2) Kararda Belirtilmesi Gerekli Hususlar 164
 - (3) Kararın Uygulanma Şekli..... 165
 - (4) Kararın Süresi..... 167
 - (5) Kararın Yerine Getirilmemesi..... 170
 - (6) Karara Karşı Kanun Yolu 171
 - c. İdari Tedbir Olarak Verilen İçeriğin Yayından Çıkarılması ve Erişimin Engellenmesi Kararı..... 172
 - (1) Kararı Vermeye Yetkili Mercii 172
 - (2) Kararın Uygulanma Şekli..... 183
 - (3) Kararın Süresi..... 183
 - (4) Kararın Yerine Getirilmemesi..... 184
 - (5) Karara Karşı Kanun Yolu 185
2. Gecikmesinde Sakınca Bulunan Hallerde İçeriğin Yayından Çıkarılması ve Erişimin Engellenmesi 186
 - a. Tedbir Kararı Verilmesinin Koşulları 186
 - b. Kararı Vermeye Yetkili Mercii..... 188
 - c. Kararın Uygulanma Şekli..... 189
 - d. Kararın Süresi..... 192
 - e. Kararın Yerine Getirilmemesi..... 193
 - f. Karara Karşı Kanun Yolu 193
3. Kişilik Haklarının İhlali Nedeniyle İçeriğin Yayından Çıkarılması ve Erişimin Engellenmesi 194
 - a. Kişilik Hakkı Kavramı 194
 - b. Tedbir Kararı Verilmesinin Koşulları 195
 - c. Kararı Vermeye Yetkili Mercii..... 202

d. Uyarı Yöntemi	219
e. Başvuranın Adının Karara Konu İnternet Adresiyle İlişkilendirilmemesi ve Unutulma Hakkı	223
f. Kararın Uygulanma Şekli.....	227
g. Kararın Süresi.....	232
h. Kararın Yerine Getirilmemesi.....	232
i. Karara Karşı Kanun Yolu	233
4. Özel Hayatın Gizliliğinin İhlali Nedeniyle İçeriğe Erişimin Engellenmesi	234
a. Özel Hayat Kavramı.....	234
b. Tedbir Kararı Verilmesinin Koşulları	236
c. Kararı Vermeye Yetkili Mercii.....	239
d. Kararın Uygulanma Şekli.....	245
e. Kararın Süresi.....	246
f. Kararın Yerine Getirilmemesi.....	246
g. Karara Karşı Kanun Yolu	247

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SOSYAL AĞLARIN DENETİMİ VE SOSYAL AĞ SAĞLAYICILARIN TABİ OLDUĞU YÜKÜMLÜLÜKLER

I. SOSYAL AĞLAR VE SOSYAL MEDYA İLİŞKİSİ.....	249
A. Sosyal Medya Kavramı.....	249
B. Sosyal Medyanın Özellikleri.....	253
C. Başlıca Sosyal Medya Araçları	256
1. Sosyal Ağlar	257
2. Bloglar.....	259
3. Mikrobloglar	260
4. Medya Paylaşım Siteleri	261
5. Wikiler	261

6. Podcast Yayınları	262
II. SOSYAL AĞLARIN DÜZENLENMESİ BAĞLAMINDA SOSYAL AĞ SAĞLAYICILARIN TABİ OLDUĞU YÜKÜMLÜLÜKLER VE ÖNGÖRÜLEN YAPTIRIMLAR.....	262
A. Sosyal Ağların Düzenlenmesi	262
1. Türkiye'deki Hukuki Durum.....	265
2. Mukayeseli Hukuktaki Durum	271
B. Sosyal Ağ Sağlayıcılar Hakkında Öngörülen Yükümlülükler ve Yaptırımlar	274
1. Türkiye'de Yetkili Temsilci Belirlenmesi.....	275
a. Temsilcinin Niteliği	280
b. Temsilcinin Şube Olması.....	281
c. Temsilcinin Görevleri.....	282
d. Temsilcinin İletişim Bilgilerine Yer Verme	282
e. Temsilciye Ait Bilgi ve Belgelerin Kuruma Gönderilmesi	283
f. Yaptırım.....	283
(1) İdari Para Cezası	284
(2) Reklam Yasağı	284
(3) İnternet Trafikçi Bant Genişliğinin Daraltılması.....	285
2. Kişilik Haklarının ve Özel Hayatın Gizliliğinin İhlali Kapsamında Yapılacak Başvuruların Cevaplandırılması	288
a. Cevap Süresi	291
b. Cevap Şekli	291
c. Yaptırım.....	292
3. Raporlama	293
a. Rapor İçeriği.....	294
b. Yaptırım.....	302
4. Adli Mercilere Bilgi Verilmesi.....	303
a. Yükümlülüğünün Kapsamı.....	303
b. Yaptırım.....	303

5. Verilerin Türkiye’de Barındırılması.....	306
a. Yükümlülüğün Kapsamı.....	306
b. Yaptırım.....	308
6. Çocuklara Özgü Ayırıştırılmış Hizmet Sunulması	309
a. Yükümlülüğün Kapsamı.....	309
b. Yaptırım.....	309
7. Kullanıcı Haklarının Korunması.....	310
a. Yükümlülüğün Kapsamı.....	310
b. Yaptırım.....	311
8. Hukuka Aykırılığı Hakim veya Mahkeme Kararıyla Tespit Edilen İçeriğin Çıkarılması ve/veya Erişimin Engellenmesi	311
a. Yükümlülüğün Kapsamı.....	311
b. Hukuk Aykırı İçerik Kavramı.....	311
c. Yaptırım.....	318
9. Başlık Etiketleri ve Öne Çıkarılan İçeriklerin Uyarı Yöntemiyle Kaldırılması için Başvuru Mekanizması Kurulması	319
a. Yükümlülüğün Kapsamı.....	319
b. Yaptırım.....	319
10. Can ve Mal Güvenliğinin Korunması	320
a. Yükümlülüğün Kapsamı.....	320
b. Yaptırım.....	320
11. BTK Tarafından Talep Edilen Bilgilerin Verilmesi.....	321
a. Yükümlülüğün Kapsamı.....	321
b. Yaptırım.....	321
12. Kriz Planı Oluşturulması	322
a. Yükümlülüğün Kapsamı.....	322
b. Yaptırım.....	322
SONUÇ.....	325
KAYNAKÇA.....	341